

6.3.43. İllerde Tüberküloz Kontrolü Genelgesi (2005/88)

**T. C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Verem Savaşı Daire Başkanlığı**

26 Mayıs 2005

Sayı : B100VSD0000071- 9710/5498
Konu : İllerde Tüberküloz Kontrolü

ANKARA

GENELGE

2005/88

Dünya Sağlık Örgütü'nün hesaplamalarına göre Dünya'da her yıl 8 milyon kişi tüberküloza yakalanmakta ve 2 milyon kişi bu nedenle hayatını kaybetmektedir. Bu rakamlar hastalığın daha uzun yıllar Dünya için tehdit oluşturacağına işaret etmektedir.

Türkiye'de yıllık tüberküloz (TB) görülme sıklığı yüzbinde 25 civarında olup, bu rakam Dünya genelindeki yüzbinde 130 civarında olan TB insidansının altındadır. Bu veriye göre ülkemiz bu hastalığın orta sıklıkta görüldüğü ülkeler içinde yer almaktadır.

Yurdumuzda tüberkülozun durumunu belirleyen kriterleri incelediğimizde şunlar görülmektedir: Tedavi başarı oranı %78'den %83'e ulaşmıştır. Ancak bunun en az %85 seviyesine çıkarılması gerekmektedir. Bakteriyolojik muayene yapılan tüberkülozlu hasta oranı %35'den %67'ye yükselmiştir. Ancak bu oranın %85-90 gibi bir seviyeye ulaşması gerekmektedir. Primer ilaç direnci %3 civarındadır ve uzun süreli bir mücadele ile bu oranın da düşürülmesi gereklidir.

Tüberküloz kontrolünde belirlenen hedeflere ulaşabilmek için:

- 1- Her seviyede sağlık kuruluşunda hastalıkla mücadele konusunda duyarlı olunması, "Tüberküloz Kontrol Programı"na katkıda bulunulması ve toplumun bu konuda duyarlı hale getirilmesi ve bilinçlendirilmesi;
- 2- Sağlık ocakları ve diğer "I. Basamak Sağlık Kuruluşları"na başvuranlar içinde semptomu olanların değerlendirilerek tüberküloz olabileceği düşünülenlerin kesin tanı amacıyla verem savaşı dispanserlerine veya göğüs hastalıkları hastanelerine gönderilmesi; bu birimlerden gelen neticelerin dikkatle takip edilmesi;
- 3- Sağlık ocaklarının bu hastaların tedavileri süresince, verem savaşı dispanserleri ile koordineli bir şekilde, hastaların takipleri ve ilaçlarını gözetim altında kullanmaları konusunda da azami derecede yardımcı olmaları;
- 4- "Verem Savaşı Dispanserleri"nin temel görevleri olan tüberküloz tanısının (bakteriyolojik muayeneye dayandırarak) konulması, diğer sağlık kurumlarından bildirim yapılan hastaların ikamet ettikleri yerlerin bulunarak kendilerinin ve yakın çevresindeki temaslıların araştırılması, tüberküloz tanısı alan hastaların tedavilerinin yakın kontrol altında yapılması, aile bireylerinin periyodik kontrollerinin

gerçekleştirilmesi, tüberkülozlu hastaların tedavilerini aksatmalarının önlemek amacıyla "gözetim altında tedavi planlaması" yapılması, "sağlık ocakları ve hastaneler" ile işbirliği içinde çalışılması, hastalanma ihtimali yüksek olan kişilere koruyucu ilaç tedavisinin uygulanması;

5- İhtiyacı olan veremli hastalara yardım yapabilecek; tüm sosyal dayanışma kuruluşları ile işbirliği yapılması;

6- Her sağlık ünitesinde tespit edilen veremli hastaların bildirim 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 113-114-115-116 maddelerine göre zorunlu olup, bu bildirimlerin yapılmaması durumunda ilgililerin uyarılarak gerektiğinde bildirim yapmayanlar hakkında yasal işlem uygulanması;

7- İllerimizde İl Sağlık Müdürü , Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdürü, İl Tüberküloz Koordinatörü, varsa Göğüs Hastalıkları Hastanesi ve Üniversite temsilcilerinden oluşan bir kurulun her 3 ayda bir toplanarak tüberküloz mücadelesi için yürütülen hizmetlerin değerlendirmesi ve sonucun bir rapor ile Sağlık Bakanlığı'na bildirilmesi;

8- Bölge Tüberküloz Laboratuvarı olan illerde bu laboratuvarların personel eksikliklerinin giderilerek çalışma kapasitesinin artırılması;

9- Bu laboratuvarların olmadığı yerlerde illerdeki Hıfzıssıhha Laboratuvarları veya Halk Sağlığı Laboratuvarlarının tüberküloz kültürü yapabilecek duruma getirilmesi;

10- Verem Savaşı Dispanserindeki personel sayısının görülen hizmeti aksatmayacak seviyede olmasının sağlanması;

11- Klinik ve bakteriyolojik durumları nedeniyle Göğüs Hastalıkları Hastanelerinde yatarak tedavisi gereken hastaların tedavilerinin yapılması konusunda gerekli titizliğin gösterilmesi gerekmektedir.

Bu hususlara azami derecede dikkat edilerek neticeden bilgi verilmesini önemle rica ederim.

Uz. Dr. Cihaner EREL
Müsteşar V.

DAĞITIM:
A Planı